

Desenari porta-veu de l'Associació "Minerva,"
Defensor dels interessos morals i materials d'Artà i sa comarca

Redacció i Administració

Quatre Cantons, 3 • ARTÀ

Dels treballs publicats ne son responsables els autors

N'os tornen els originals

P R E U S

Espanya: Trimestre 0'75 Ptas.
Any. . . 3'00 »
Estranjer . . . Doble

Se paga
a la
bastreta

Any II

Artà, (Mallorca) 18 de de Juny 1918

Núm. 48

Rerum Novarum

Del estat actual dels Obrers

VII

Dos sofismes contra aquest dret.

15—Aquest, perquè amb la intel·ligència abraça coses innumerables i a les presents hi ajunta i afegeix les futures, i perquè endemés es amo de ses propies accions, per això, subjecte a la llei eterna i a la potestat de Deu que tot ho governa amb providència infinita, ell se governa a si mateix amb la providència de que es capàs sa raó i per això també te llibertat d'elegir aquelles coses que cregui més adequades al seu propi bé, no solament per ara, sino fins, i tot p'el pervenir. D'això s'en desprén que l'home ha de tenir domini no sols dels fruits de la terra sino també damunt la terra mateixa, perquè de la terra veu qu'en surten per posar-se al seu servei les coses qu'ell mes endevant pugua necessitar. En certa manera, les necessitats dels homes donen voltes seguit, seguit, i així satisfetes avui, tornen rebrotar demà. Així, idó, la naturalesa deu haver donat al home colca cosa estable i que per a sempre duri, perquè d'ella puguin perpetuament esperar l'alivi de ses necessitats. I aquesta perpetuidat, ningú més que la terra amb sos fruits pot donar-la.

16—No hi ha perquè s'haja de mesclar-s'hi l'esment i providència del Estat, perquè més antic que l'Estat es l'home i per això abans que cap Estat se formàs, ja degué rebre l'home de la naturalesa el dret de cuidar-se de la seva vida i del seu cos.

17—Peró, l'haver donat Deu la terra a tot el llinatge humà perquè usi d'ella i la disfruti, de cap manera s'oposa a l'existència de propietats particulars. Perquè dir que Deu ha donada la terra en comú a tot el llinatge humà, no es dir que tots els homes indistintament siguin amos de tota ella, sinó que no va senyalar Deu a ningú en particular la part qu'havia de posseir, deixant al judici dels homes i a les lleis dels pobles la determinació de lo que cada un en particular havia de posseir.

Per lo demés, fins i tot després de repartida entre persones particulars, no deixa la terra de servir a l'utilitat comuna, ja que no hi ha ningú nat del mon que no se nodresca dels productes de la terra. Els qui no te-

nen capital el supleixen amb treball i així se pot afirmar veritablement, que tot art de adquirir lo necessari per la vida i manteniment, se fonamenta en el treball que, o s'emplea en una finca o en una industria lucrativa el salari de la qual, al cap i a la fi se treu dels fruits de la terra o amb ells se barata.

VIII

Conclusió definitiva a favor d'aquest dret.

18—D'aquí se dedueix també que la propietat privada es clarament conforme a la naturalesa. Perquè totes les coses que per conservar la vida, i més encara, per perfeccionar-la son necessaries, les produeix la terra, es veritat, amb gran abundor, però sense el conor i l'esment dels homes no les podria produir. Ara be; quant l'home per preparar aquests bens naturals gasta l'industria de la seua intel·ligència i les forces del seus cos, p'el mateix fet s'aplica a si mateix aquella part de la naturalesa material que cultiva i en la que hi va deixar marcada una petjada o figura de sa propia persona de manera que per força ha de ser conforme a raó qu'aquesta part la posseezca l'home com a seva i de cap manera sia llet a ningú violarli aquest dret.

19—Es tan clara la força d'aquests arguments, qu'admira el veure que n'hi ha que pensen d'altra manera, ressucitant velles opinions; les quals, si be es ver que concedeixen al home, i encara com a particular, l'us de la terra, dels fruits qu'ella si la conran produeix; obertament li neguen el dret de posseir com a senyor i amo, el solar damunt el qual hi aixecá un edifici, o la hazienda que conra. I no venen qu'al negar aquest dret al home li lleven les coses qu'amb son treball ha adquirides. Idó un camp, quant el conra la ma i el treballa l'industria del l'home, canvia completament; de selvatge se fa fruiter i d'erm se torna fèrtil. I les coses que l'han millorat de tal manera se uneixen i tant intimament se mesclen amb el terré, que moltes d'elles ja no se poden separar per cap vent del mon.

Ara be; que hi vengui ningú a apoderar-se i disfrutar del tros de terra qu'un altra ha regat amb sa suor ¿ho permetrà la justícia? Així com els efectes s'gueixen la causa de que hu son, així el fruit del treball es just que pertenesca als qui treballaren. Idó amb tota raó, la totalitat del llinatge humà, fent poc cas de les desacordades opinions de molt pocs, i estudiant diligentment la naturalesa,

troba en la mateixa llei natural el fonament de la divisió de bens i la propietat privada, de tal manera que com a molt contormes i convenientes a la pau i tranquil·litat de la vida, les ha consagrats amb l'us de tots els sigles.

20—Aquest dret de que pariam, el confirmen, i fins amb la força el defensen les lleis civils, que quant son justes, de la mateixa llei natural treuen la seva eficacia.

21—I aquest mateix dret rancionaren amb la seua autoritat les lleis divinas, que fins i tot prohibeixen el desitjar els bens del germà proïsme. *No desitjaràs la muller de ton proïsme, ni sa casa ni'l camp, ni sa sir-venta ni'l bou, ni l'asa ni res de tot quant es seu.* (1)

(Seguirá)

(1) Dent V, 21.

Hablando un rato

Pronto a inaugurarse el ferro-carril Manacor-Artà, no quiero dejar de hacer mi comentario, como cada cual lo habrá hecho a su modo y a su leal saber.

Interesa al buen patriota la marcha progresiva de su patria, y a los mallorquines parécenos un deber ineludible interesarnos mas, sencillamente porque los paisanos del inmortal Ramón Llull. *Somos así.*

Para la Comarca Levantina, que en breve va a saborear las delicias de la rapidez y seguridad del transporte, constituye una imperante necesidad el ferro-carril, dada su productividad en todo el orden de cosas.

¡Lástima que por siete u ocho kilómetros más se deje a la actividad gabelleña a mar ced de sus pallebots!

La fertilidad de los campos de esa comarca es asombrosa y sin embargo me atrevo a decir que ha padecido esterilidad, que no ha dado su máximo de producción, de fecundidad, pues el campesino no ha alicuado su desarrollo máximo de nuestros tiempos. Y no es falta de laboriosidad ni exceso de negligencia, nada de eso. A esa comarca le ha faltado el tren, único medio de comunicación rápida con sus congéneres.

Sabido es como han tenido que valerse para la exportación los industriales de la zona.

de pauca, y todos sabemos que la iniciativa comercial e industrial de los *fenicios* de la comarca (*gabellins*) no tiene límites, estrechándose siempre horriblemente en los escollos de la incomunicación.

Por eso, yo que soy un soñador de realidades, me regocijo intensamente al figurarme los arrastres de material importado para saciar apetitos de trabajo de mis emprendedores paisanos.

Y sueño con rebaños de ovejas vírgenes de todo lo que no sea natural, asustándose al oír el estridente sonido de la locomotora y el ruido uniforme del convoy, a su paso entre frondosos pinares, armoniosos almendros y olivares simétricos. Las pobrecitas no han oído nunca más que la melodía clásica *d'es fluriol* y el canto monótono de su pastor, entonando aquella vieja canción de

*Sa meun ullota es pasada
y no m'ha dit adios...*

***

El progreso rompe la rutina estética de lo primitivo y en muchas ocasiones con daños artísticos y poéticos, restándole lozanía a la naturaleza.

Pero hay que sacrificar lo bello en aras de la marcha progresiva de las cosas.

Bello también será la aparición en la oscuridad inmensa de la lejanía del tren que avanza rápidamente trayendo el esperado bien querido, ausente desde muchos años, agudizando la nostalgia sublime del que llega y lagrimeando de alegría el que espera.

Se acabó, ¡oh jo- enes *gabellins*! la irónica y castiza canción.

*Adoles de Capilepera
Si voleu anà a Ciutat
passau per sa dragonera
y heu 'nreu mesticiat.*

Tendréis un ferro-carril para ir a Ciutat más recto que el que pregonaba la aludida Canción y esa es la suprema aspiración de la comarca levantina.

JAIME V. ALZINA

Cádiz, Mayo 1918

D'INDUSTRIA

Llegit l'encertat comentari que posa En L. Joy Pastor al ben meditat article d'En M. S. Ll. que sortí damunt LLEVANT amb el títol *d'Industria*, he pensat que potse tora convenient seguir aquesta conversa tan ben començada, tan plena de esperit i qu'ens convida a obrir l'ànima a l'esperança de que l'auba riolera de milors dias guayta ja encara indecisa — demunt la nostra vida. El llegidor perdonara si una veu desentona una mica dins aquesta conversa.

Suposa En M. S. Ll. que la desaparició de la Fàbrica de serrar representa una prova plena i convincent de l'incapacitat del nostre poble per l'industria i el treball organitzat. Aquesta dolorosa reflexió la mos hem feta moltes vegades en les nostres pasatjades per foravilla. Quantes vegades no'ns ha entristit, ans la sontut d'un ausinar la cansó alegre d'el carboner! Mentres ell content i satisfet voltava la sitja nòtros pensavem en les grans pèrdues que sofria la seua butxaca amb el mètode que seguia per fer carbó; aquella fumarola que pujava tranquila dins la tebior del cap-vespre era alegre de veure

peró — fum com, era — valia casi tant com el carbó que romanía en terra: Esperit de llenya; vinagre, acetoria, etc. etc. tots pro luctes caríssims son perduts al servici d'una tradició que no admet procediments novells. Altres vegades trobava forns de cals qu'empraven inutilment una cantida inverosimil de combustible que havian hagut de comprar a bon preu, tot per ignorar les regles a seguir per uncabal aprofitament de tot el material i una major economia en la producció. Un dia cridava la meua atenció el moli primitiu d'una guixeria, poc mes, poc manco el mateix qu'hagueren emprat, si els hagués pasat per es cap d'enguixà els talayots, els pobles qu'ens feren hereus d'aquets monuments. Un altre dia entrava dins una tafona aon feyen d'un modo ben repoc curiós, un oíl vert, fosc, i lo qu'es més lamentable, la mitat de l'oli de les olives quedava dins ellas gracies a l'imperfecció de's trulls:

No vull seguir mes per aquest camí. Casi tot viu dins el nostre poble, com si el mon estigués aturat. Tot no, hi ha algunes coses qu'han avensat, altres com les filadores i els teixidors, han desesperescut. No plorem, però, la seva desaparició; son estat les victimas, i poren ser, exemple, per les industries que restan, de que la llei inexorable del progrés arriba fins als recons més apartats, i exigeix imperiosament ja l'adaptació a les noves normes, ja la fatal desaparició. Procuem qu'el nostre poble s'adapti a la vida moderallunyem de nòtros l'incultura, no siga co saqu'es desfaci, a poc a poc la vila, que també les vilas moren i se fon el seu recort dins l'oblit.

Les circumstancies de la vila me forcen a viure lluny de Mallorca. Casi cada any fas la peregrinació a la vila ben amada. Sempre hi venc amb l'ilusió de que trobaré alguna cosa nova, un avenç demunt lo d'antany, i es ver, una mica s'ha avensat però tan poc i el mon corre tan depressal

M'acosta Artá, a l'horabafxa, quant les ombres tombant de les montanyas s'allargan lentament. Formiguetjen per sa Carretera Nova, jornalers i corredors que venen de foravilla acabada sa tasca, llúu demunt son front el seny de noblesa que dona el treball honrant, però també les apagades nines d'els seus ulls mostran lo fadigosa que la tasca es estada. De dins qualque canó surten feixucs, hieráticos els brassos immovibles d'una arada prehistórica. Passa giscant escandalosament, per el costat de l'auto diligencia, un carro de parell, quines bestias presonerades d'un jou irracional sa retorcen dolorosament, que ne duen a la memoria aqueils cartells lletgits, a mantes ciutats d'Europa, al començ de les costes: Estuviau el bestiar, evitau ferlo pujar per aquesta costa. Però, ja som a la vila, atrevesam carrers de cases noves, les lampares eléctriques mesclan ses clarors a les del dia moridor, dins les ombres se destrian jes obres del tren qu'augura a la vila un esdevenidor plé de promeses.

De nosaltres dependrà que's tornin dolces realitats, tenguem present les paraules de Carlile: «Traballa, trabaja ara qu'es de dia, mira que la nit arriba aviat, la nit fosca dins la qual nengú pot obrar». Traballlem tots perque se vaghi depurant les costums dels nostros paisans. No abandonem lo antic perque siga antic, però no duptem gens ni mica d'abandonar lo que siga imperfecte, treballlem ara qu'el solillumina encara la vila estimada, no siga cosa de que la nit munti i ens trobi sensa haver fet res.

II-VI-XVIII

BALARD.

Del Figueral

*La tronada s'on propera
ja ve'l ruixat tardorall
Colrada figueralera
ja pots deixà 'l figueral.*

*Si qualche figa sucrosa
penja encar a un cap de brot
dema's tornarà aigulosa
i's cribellará del tot.*

*Ja pots acaramullar,
damunt el sostre, els canyissos,
ont la fruita va deixar
sos emmelats degotissos;*

*que no cal fer-ne solada
a la vora del portal
quan l'ull del sol estival
sa gran parpella ha acopada.*

***

*De bambolla fou l'aiguet
vengut de la llunyania
i ara el terré assedegat
sa set d'estiu assacia*

*Revenen els aubellons
i per figuerals i vinyes
l'aigua corr fent reguerons
per dins els solcs i les ginyes.*

*Al lluny, la serra es més neta
quant s'aclareix l'orlísó;
i les mates de la pleta
cobren mes viva verdó.*

***

*Quant se fomen les darreras
llums dalt el cim geganti,
les joves figueraleres
cap al poble fan camí,*

*nig mullades les faldetes
un paner a cada braç
en les mans les castanyetes
el sol d'estiu en la faç,*

*i dins el cor l'anyorança
de les nits del figueral;
nits de cançons i gaubança
i de balls sota 'l parral,*

*Alsó d'esquelles d'auvelles
i lladruces de cafeel,
i a la llum de les estrelles
que parpellejen p'el cel.*

JOAN RAMIS D'AYREFLOR

BIBLIOGRAFIA

El Quadern nº 263 de *Lectura Popular* va dedicat al novell poeta mallorquí el nostre bon amic en Joan Ramis d'Ayreflor del qual nos ocuparen fa poc amb motiu de l'aparició del seu primé volum de poesies que titula *Clarines*.

No vendria al cas de parlar-ne avui si les poesies del quadern citat fossen com en la majoria d'el demés una transcripció de les millores poesies publicades ja per cada autor. Però resulta qu'en el de que nos ocupan moltes d'elles son noves produccions de tan notable poeta qu'avaloren la publicació i son d'una exquisitesa tal que bastarien ellas soles per acreditar-lo de poeta estil·lat i pulcre.

Deu son les composicions inédites qu'en volten a las mes notables de les ja publicades i d'elles mos sentim tentats a dar-ne mostra a fi de que les assaboresquen els nostros lectors.

Felicitam efusivament al autor i amb tot el cor li agraim l'exemplar amb que nos ha obsequiat.

A. F.

CIRCULAR

El Sr. Bisbe d'aquesta Diòcesis amb motiu de la celebració del Dia de la Premsa Catòlica ha publicat la següent Circular que traduïm: «Com l'any passat haurà de solemnitzar-se en la nostra Diòcesis la festa de la Premsa Catòlica el 29 del actual, en la forma que segueix:

1er. Celebració de trídus preparatoris en totes les parroquies de la Diòcesis els dies 26, 27 i 28 de Juny, recitant l'oració per la Bona Premsa en la Missa o acte religiós més concorregut. En l'Església dels S.S. Cors de la Capital el trídus serà els 28, 29 i 30. Els Srs. Rectors rebran de la Junta fulles impreses amb instruccions concretes sobre l'particular.

2^{on}. Comunitat general el dia de San Pere en la nostra Santa Seu, en les Parroquies i en l'Església dels Sagrats Cors; convidaran a prendre part en ella a les Associacions i persones particulars a fi d'implorar les gràcies divinals en favor del periodisme catòlic.

3er. Colocació de taules de captiri en les esglésies indicades esperant que'ls Reverents Srs. Rectors donaran les facilitats necessàries a les Sras. encarregades d'elles. Ahont no hi haja Junes de Senyores els Srs. Rectors se cuidaran d'organitzar les captes.

4^{art}. En els pobles en que hi haja prou elements se procurarà fomentar la propaganda de la Bona Premsa amb actes literaris, a com velades, conferències etc.

5^{int}. Els oradors sagrats i predicadors del Evangeli han de recordar als fel·ls l'obligació de protegir la Bona Premsa fent ressaltar als beneficis i la necessitat urgent d'ajudar-la amb tots els medis de que disposem.

1 de Juny de 1918.

† EL BISBE

PERDIGONADES

Ara qui ja està fet, tot-hom se dona conte del caramull de desbarats que conté el repartiment d'utilitats, ara se veu clà que no s'ha partit d'una base fixa, com era d'esperar amb una cosa de la serietat de la que'ns ocupa i així veim que mentres hi ha famílies qui paguen per lo conegut i lo desconegut, perquè segons el criteri de la comissió, lo conegut no bastava, altres n'hi ha, qui perquè sobrava, segons el mateix criteri arbitrari de la mateixa comissió, no se'ls ha contat De modo que, comensam perquè no hi ha hagut un criteri fixo i d'això si han surtit un caramull de desbarats. Una de dues o s'ha d'agafar la riquesa total o lo necessari per la vida i si no que se substituesqui per albitres.

Estam a mitjan any i es ben hora que se comensin els treballs per l'any qui vé, es necessari que l'Ajuntament comensi quant antes la correcció, tenguin en conte que s'ha d'enbrutar molt de paper perquè lo unic que hi ha fet es l'estadística, lo demés no serveix.

COSME

RELLIGIÖSES

LA FESTA DE ST. ANTONI

El dia 13 del mes que correm an el Convent celebraren els PP Franciscans la tradicional festa de Sant Antoni de Padua

Aquesta se feu amb gram solemnidad. El dissapte demati recorregué la vila una banda de música acompanyant els clavaris i obreria que fela la capta

A l'orobaxa se cantaren solemnissimes Completes i durant elles i tot el restant de la vetlada estigue il·luminada la capella del Sant rica i artísticament adornada qu'era objecte de l'admiració i elogi de gran part del poble que l'anà a visitar.

Després de completes surti la Carrossa a fer la volta a que acompanyava la banda que dirigeix D. A. tonio Gill, aturant-se a molts de punts per cantar les ja popularisades cançons del Himne al Sant

El poble va anà alt tota la vetlada fin molt entrada la nit.

Al endemà hi hagué Ofici major en el que hi predicà el P. Josep Borrás de St Felip-Neri. La Capella del Convent cantà amb ajust la Missa pontifical d'en L. Perossi.

El temple estava de gom en gom

Al decapvespre sortí de nou la Carrossa, després de la Novena quant regressà a la plaça del Convent hi hagué *Corregudes de bicicletes* en les que hi ptengueren part un parel de dotzenes de corredors i en le vetlada se feu una hermosa revetla amb focs artificials amenisada per la banda de música ja citada.

Pocs anys s'havia celebrada aqueixa festa amb tanta pompa. Sia enhorabona per la nova obreria i que no mancabi el seu entusiasme en honor al Sant.

CRÓNICA

DE CA-NOSTRA

Diümenge dia 15 vengueren a visitar les nostres fimeses Coves l'Inspector General d'Hizenda de Madrid D. Victor Garcia de Jalon i el Jefe de Negociat de la mateixa Inspecció D. Pere Pérez Caballero Alfaro.

El dia 11 de Juny a «La Torre» hi hagué una sensible desgracia. El fill de l'amo Antoni, i un missatge serveri traginaven amb so carro de parell; Es missatge anava penjat a sa barana i es fin de l'amo qualcava. El carro per desgracia va girá amb tan mala sort qu'encloué adavall an es misatge, el qual quedá mort instantaneament a consecuencia d'una greu ferida an es cap. El fill de l'amo tengué temp de botar i en va sortir il·les. El missatge era natural de Son Servera fill d'en Caló, aquell qui mori víctima d'un barrobi en les obres del tren de Son Carrió, i de la qual en donarem conta.

El jutjat de Capdepera se persona en el lloc del sucés i ordená la conducció del cadavre al cementeri d'aquella població. Sentim tant gran desgracia i acompanyam a sa mare i demés familia amb sa justa pena.

La Diputació Provincial en la sessió que celebrá el dia onze d'aquest mes acordá concedir a l'Ajuntament d'Arta una subvenció de mil pessetes per gastos de conservació dels camins vesinals.

Divendres dia tretze en els exámens d'ingrés celebrats al Seminari de Palma s'hi presentaren quatre aspirants a sacerdot, fills tots d'aquesta població que feren un bon exámen. Enhorabona a ses famílies respectives.

Hem tengué l'honor de saludar al distingit metge artanenc D. Rafael Q. Blanes i familia, el qual després de passar una anyada a Soller aont se conquistá un bon nom ha tornat al nostre poble obrint son despaig per totom.

Donada la fama adquirida aquí i allà, i la molta clientela que tenia abans d'ana rsen li auguram molta prosperidad, tot alegrantnos de sa tornada.

Ha venguda ja a passar la temporada estival, D Pere Morell i d'Aulesa, amb sa noble familia; Com també ha venguda a passar hi un quant temps la familia de D. Lluís Despuig. Sien benvenuts.

Segons noticies a Palma morí el dia 19, «Es Sabaté Cenra» qu'era molt conegut a dins Artá, del qual era fill i aon hi residí fins fa poc temps.

Al cel sia.

Son ja diferentes les famílies que s'en son anades a pasar l'estiu a Calarratjada. El temps calorós reinant ha fet adelantar a molts la partida. Voldriem a tots los los molt agradable estancia allà.

El dia 20 en el camí del cementeri hi hagué un carro qui girá, que per esser al punt qu'era podia haver tengué mes greus consequences.

El sogre del «Forné nou» s'en anava amb es carro d'aquest i quant fou al pas de la via del tren al endret de «Son Frare» girá el carro i aquest aná a caure abaix del precipici que hi ha en aquell punt. Valga que gracies a Deu no si va fer mes qu'una partida de cops, pero era perillós fer-se molt de mal. Aquell punt está perillós seria convenient que s'hi fcs un tros de paret o s'hi posasen petrils, per evitar mes desgracies.

L'esposa del Batle major D. Bartomeu Esteva ha dat a llum felisment un nin. Que Deu les ho conservi i rebin els pares la nostra felicitació.

DE CAPDEPERA

Hi ha molta animació per celebrar la festa de S. Joan. El programa es sencill però dels que animen als pobles. Dissapte completes solemnes i el dia ofici major en el qual predicará el nostre Rector; la part civica consistirá amb vetlada musical el dissapte i el dia, corregudes de cintes, corregudes d'homo s i música. El «trui» sirá a l'unió del carrer de Palma amb el de la «Esparraguera».

La cuita sembla que ha d'esser bona, ja se «sega a la carrera» i se baten faves.

El moviment de població en lo que va de mes ha estat com segueix:

MOTRS.

Dia 10 de Juny, Bernat Sancho Vives de 14 anys, natural de Son Servera a causa de conmoció cerebral.

Dia 13, Antonia Moll Melis de 46 anys, de tuberculos pulmonar.

Dia 15, Francinaina Garau Terrassa de 78 anys, acistolia i Pera Lliteres Riere de 2 mesos de meningitis.

NEIXEMENT

Dia 6, Manuel Llabata i Lareu.

Dia 10, Antonia Morales Llull.

Dia 12, Maria Enriqueta Mercant Melis.

16 Juny 1918,

Corresponsal

Per etxés d'original

deixam de Publicar, NOTA AGRICOLA, AJUNTAMEET, GOBERNOS.

GRAN COLMADO A. TANENG d'en GUIÉM BUJOSA (a) Ganancia

SE VENEN BONS I BARATO

Comestibles de tota casta, licors, dolces, galletas, etc., etc. • Grandiós surtit de Perfumeria

Aquesta casa es s'única depositaria dins Artá del ANÍS TUNEL

Fixau-vos be en sa Direcció: **CARRE de PALMA, 3 - ARTA**

S'agencia Bujosa (a) Ganancia serveix amb esment, puntualitat i barato qualsvol encàrrec se li fassa per ciutat i pels altres pobles de Mallorca

Despaig a Artá: Carré de Palma, núm. 3 ✕ Despaig a Palma: Estanc d'es Banch de s'Oll

Grandes Almacenes

: *San José* :

de

Vda. Ignacio Figuerola

Sastrea Camiseri Merceria Zapateria-Pañeria
- Laneria Pañoleria Lenceria -
Géneros de Punto Sederia, Artículos para Viaje
OBJETOS DE REGALO

Depósito de máquinas parlantes

— PATHEFONO —

PRECIO FIJO

Brando, 7 9, 11. Ba.no, 118 ☐ Teléfono, 2,7

NO IMPORTA

MAI MES SORTÍ D'ARTÁ PER VESTIR DE SASTRE

EN LA

SASTRERIA

: D'EN :

* **Juan Juster** *

se faien i cusen tota casta de vestits d'homo
a la moda i a gust de cada qual

Direcció: Botavant, 14 • ARTA

NO COMPREU CAFÉ

que no passeu abans per sa botiga d'en

JAUME CABRER

que'l té bo i fresc

Allà heu trobareu tota casta de
comestibles i a tot preu

ARROS, VERDURES, PATATES, etc.

Carré de Antoni Blanes Juan - Antea Puput

FARMACIA

Llorens Garcies

OBERTA A TOTES HORES

Vins i alcarops medicinals
Alcarops de l'ucc del Dr. Morey
preparat amb erba ouquera d'ARTÁ

FLAMENCA DES MARXANDO

GRAN BOTIGA

AMB GÉNERO DE TOTA CASTA I A TOT PREU

— CALSAT FIU DE MODA —

A CANA VIVES

CARRÉ DE PARROQUIA, 1

CAP BOTIGA

VEN EN MILLOS CONDICION QUE A D'EN

Juan Vicens (a) Jan

Tota casta d'articles, comestibles, galletas, etc.

ES REPRESENTANT DE SA PERFUMERIA

L. CACCIO

TE DEPOS T DE MAQUINES DE COSIR

PAPPI I AUCONS

Com també tota casta d'instruments musicals. Bandurres, Guitarras, etc.

DIRECCIO: ALCAIOT, 3

ACADEMIA

de 1.ª i 2.ª ensenyansa

amb classes especials de

FRANCES I

CONTABILIDAD

Preparació per ingress en Ins.
titulos, Normals, Correus i
Telegrafs.

Professors especials

Perpreus e informes
d'alguns y son Director

D. Andreu Ferrer

MESTRE NACIONAL

RONDAIES DE MENORCA

per

Andreu Ferrer

Un volum 2 Pesos

en 4.

DEMANAULES A LA LIBRERIA DE

FERRER I SUREDA

ARTÁ

En aquesta Administració
podreu encarregar
tota casta de

IMPRESOS

Se serveixen amb prontitud

LIBRERIA, PAPALERIA I CENTRE de SUSCRIPCIONS

DE

Ferrer i Sureda

Aquí trobareu paper de tota casta a la menuda i en gros, plocs,
llibretes, tintes, llapiceria, etc. etc.

Llibres escolars i relligiosos

— A PREU DE CATALEG —

s'encomanden da tota casta en tota puntualitat

QUATRE CANTONS, 3 ARTA

Ensaimades i Panets

En lloch se troben millós que a la

Panaderia Victoria

ESFORNOU

DE

Miquel Roca Castell

A sa botiga heu trobareu
sempre pans, panets,
galletas, bescuits,

rollets, i tota casta de pasticeria

TANBÉ SE SEVEIX A DOMICILI

Netedat, prontitud, i economia

✕ DESPAIG Carré de Palma, 3 bis-ARTÁ